

відмову у застосуванні ПЗМХ певного виду. Крім цього, при вирішенні питання про зміну, продовження та припинення застосування ПЗМХ, з метою уникнення корупційних практик прийняття рішення суддею одноособово, на нашу думку, слід підтримати думку певної частини дослідників, зокрема Сенченко Н.М., та запровадити колегіальний розгляд вказаних справ, за участі не менше трьох суддів з дотриманням усіх процесуальних гарантій [4].

Список використаних джерел

1. «Засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія на 2020–2024 роки)». URL: <https://nazk.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/09/Antykoruptsijna-strategiya-na-2020-2024-roky-za-rezultatamy-publichnyh-obgovoren16.09.2020.pdf>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Ухвала Дарницького районного суду м. Києва від 04.10.2019. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84823799>.
4. Сенченко Н.М. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру : дис. канд. юрид. наук : 12.00.09 ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2013. 224 с.

Тітуніна Катерина Вікторівна,

помічник Міністра – начальник управління стратегічного аналізу та прогнозування Департаменту організаційно-апаратної роботи Міністерства внутрішніх справ України, кандидат юридичних наук;

Кіріленко Федір Олександрович,

заступник начальника управління медіакомунікацій Міністра Департаменту організаційно-апаратної роботи Міністерства внутрішніх справ України, кандидат юридичних наук

БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Освіта є основою всебічного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства.

Дослідження показують, що однією із стержневих реформ правоохоронних органів, безперечно було створення Національної поліції України, адже безпека громадян, захист їх прав і свобод, подолання корупції, ефективна протидія злочинності – це ті невідкладні завдання, без вирішення яких неможливо приєднатися до Європейського Союзу.

У прийнятому Законі України «Про Національну поліцію» було визначено завдання та принципи її діяльності. Разом з цим стало зрозуміло, що стара міліцейська система підготовки, перепідготовки та

підвищення кваліфікації кадрів, яка в своїй основі була сформована ще за радянських часів, не відповідає реаліям сьогодення. Адже здатність до систематичної, самостійно організованої пізнавальної діяльності, спрямованої на продовження власної освіти в загальнокультурному і професійному аспектах, є необхідною умовою успішного розвитку та професійної діяльності правоохоронця.

За роки незалежності виокремилося два основні напрями реформування системи професійної підготовки кадрів для правоохоронних органів. Характерною рисою першого є реформування професійної освіти та вихід навчальних закладів МВС України на рівень найкращих вітчизняних академічних юридичних шкіл з подальшим утвердженням університетських стандартів, другого – упровадження безперервної форми підготовки фахівців.

Зважаючи на те, що сучасна система післядипломної освіти працівників Національної поліції має ґрунтуватися на прийнятій за стратегічну в цивілізованих країнах світу концепції неперервної освіти, оскільки психолого-педагогічні дослідження довели, що люди здатні успішно навчатися протягом всього життя, а набуті знання становлять підґрунтя для власних висновків, узагальнень та практичних дій, при організації післядипломної освіти для працівників поліції, було враховано успішний досвід провідних країн світу. Це є логічним і зрозумілим, адже сучасне суспільство вимагає від поліцейського освіченості, здатності до самоосвіти та самовдосконалення.

Наразі післядипломна освіта поліцейських здійснюється на загальних засадах, визначених Законом України «Про вищу освіту» та з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про Національну поліцію», та може здійснюватися безпосередньо в підрозділах поліції або в навчальних закладах, у тому числі, на договірних умовах.

Варто виділяти три основні складові: набуття практичних навичок, мотивацію службової діяльності, культуру поведінки. Адже внутрішня мотивація є вирішальною обставиною, яка перетворює людину на професіонала, зокрема поліцейського, при цьому потрібно заохочувати і розвивати такі духовні установки особистості, як професійне покликання, почуття самоповаги та гордості професіонала, нарешті, патріотизм.

Безперервна освіта є всеосяжною за повнотою, індивідуалізована за часом, темпами та спрямованістю, і це надає кожній особистості можливість для реалізації власної програми її отримання та поповнення протягом всього життя. Зважаючи на це, передові суспільства намагаються знайти свою модель безперервної освіти.

За кордоном провідними ідеями навчання дорослих та побудови навчальних курсів у системі додаткової освіти дорослих є емпіричні теорії навчання («experiential learning theories»), центральним концептом яких є досвід («learning experience»). При цьому розробляються

педагогічні технології, орієнтовані на самовдосконалення, розвиток рефлексії, усвідомлення особистого досвіду для підвищення компетенції, використання для покращання власного життя.

Концепція освіти впродовж життя «life long learning», яка дозволяє людині адаптувати і розвивати свої компетенції і професійні навички у відповідності до вимог сучасності, набуває особливої ваги, оскільки є безперервним процесом набуття знань, розвитку професійних та особистісних компетентностей, що здійснюється через різні форми освіти та самоосвіту, забезпечує можливість самореалізації працівників Національної поліції. Доступність до освітньо-інформаційних знань та необхідність використання нової формули освіти – «освіта через усе життя» є об'єктивними умовами самореалізації працівників Національної поліції. Така освіта поєднує будь-яке навчання протягом усього життя і може мати різні форми, рівні і тривалість. Наразі виділяють три основні форми освіти:

- формальна: початкова, загальна середня, середня спеціальна, вища, освіта після закінчення ВНЗ (аспірантура й докторантура), підвищення кваліфікації та перепідготовка;

- неформальна: професійно спрямовані й загальнокультурні курси навчання в центрах освіти, інтенсивного навчання, семінари, майстер-класи;

- інформальна є загальним терміном для освіти за межами стандартного освітнього середовища (індивідуальна пізнавальна діяльність, що супроводжує повсякденне життя, реалізується за рахунок власної активності людей в культурно-освітньому середовищі, читання, подорожей, засобів масової інформації тощо).

Ці форми передбачені новим Законом «Про освіту», який легітимізує різні форми навчання, створює підґрунтя для післядипломної освіти, а також упровадження концепції «освіти впродовж життя», і, вочевидь, знайдуть продовження в процесі подальшого реформування освіти в Україні. Закон дозволяє застосовувати різні форми підвищення кваліфікації (очна, заочна, екстернатна, дистанційна, дуальна - поєднання навчання в навчальних закладах і на робочому місці, здобуття освіти на робочому місці тощо).

Однак, якими б досконалими не були закони, технічне оснащення Національної поліції, знання, світогляд, особиста культура, мотиви вчинків і реальні соціальні дії визначають ступінь успіху поліцейської діяльності, адже для успішного виконання службового та громадянського обов'язку, сучасний правоохоронець має володіти глибокими професійними знаннями й уміннями в різних галузях.

Ефективні результати самоосвіти дає лише у тому випадку, коли вона здійснюється цілеспрямовано, рівномірно й систематично, а підвищення вимог до якості освіти та праці поліцейського є нагальною проблемою та умовою його неперервної освіти. Це може бути

реалізовано на основі впровадження інноваційного підходу в післядипломній освіті як складової єдиної системи неперервної освіти.

При цьому досконала організація самоосвіти працівників Національної поліції України залежить від багатьох факторів: мотивів самоосвіти, об'єктивної і суб'єктивної значущості, теоретичної і практичної підготовки, ступеня оволодіння вміннями здійснювати самоосвітню роботу, фізіологічного й емоційного стану тощо.

Нестабільність соціально-економічних відносин, переоцінка цінностей у різних сферах суспільного життя знаходять своє відображення і в діяльності поліцейського. Ця професія є однією з найскладніших у сучасному суспільстві, адже воно вимагає від працівника поліції високого культурного рівня, освіченості, здатності до самоосвіти та самовдосконалення, уміння застосовувати свої знання в різних сферах правоохоронної діяльності, що об'єктивно потребує переосмислення наявної системи підготовки кадрів для поліції.

Наразі у системі професійної підготовки можна умовно визначити певні освітні рівні: спеціальна початкова підготовка; навчання в освітніх установах вищої професійної освіти МВС України; підвищення кваліфікації та перепідготовка (додаткова професійна освіта); навчання в процесі практичної діяльності (службова підготовка). Водночас безперервність супроводжується спеціалізацією професійної підготовки (досудове розслідування, кримінальна поліція, громадська безпека, психологія, кібербезпека), а також проведенням прикладних наукових досліджень на замовлення органів і підрозділів МВС та Національної поліції України.

У документі Європейської Комісії концепція «Перетворимо Європейський простір навчання впродовж життя реальністю» виступає як один з основних компонентів європейської соціальної моделі, який передбачає наступні рівні її реалізації: національний (передбачає досягнення різноманітних цілей (економічних, соціальних, політичних, культурних, персональних); інституційний (створення відповідних університетських структур); університетських підрозділів (взаємозв'язок між концепцією навчання впродовж життя та університетськими програмами).

Сьогодні розвиток освіти із використанням сучасних технологій набуває все більшої популярності. Одним із успішних громадських проєкт масових відкритих онлайн-курсів (МВОК) «Prometheus» із власною онлайн-платформою. Його мета взаємопов'язані цикли курсів із найактуальніших для країни тем (право, ІТ, іноземні мови, історія тощо). Першими курсами проєкту є: «Основи програмування мовою Python» викладача КПІ Н. Павлюченка, «Розробка та аналіз алгоритмів» викладача КПІ О. Молчановського, «Історія України: від Другої світової війни до сучасності» викладача КНУ ім. Т. Шевченка І. Патриляка, та «Фінансовий менеджмент» викладача Києво-Могилянської бізнес-школи О. Герашенка.

Наразі «Prometheus» представляє різноманітні напрями (підприємництво, основи державної політики та інформаційної безпеки, історія України, ІТ технології тощо) таналічує аудиторію у сотні тисяч слухачів, пропонує десятки безкоштовних онлайн-курсів. До співпраці залучено фахівців-практиків, представників відомих компаній (IBM, Microsoft, Video Gorillas, EPAM тощо), викладачів провідних ВНЗ (КНУ ім. Т. Шевченка, НТУУ «КПІ ім. Сікорського», Києво-Могилянська академія, Університет Торонто тощо).

Нині в Україні ще не врегульовані ключові проблеми неформальної освіти, відсутні спеціальні концепції та програми. Тому вкрай важливо найближчим часом вжити дієвих заходів для подолання відставання у цій сфері, а також більш широке застосування у навчанні сучасних новітніх технологій (дистанційне навчання, своєчасне проходження додаткового навчання у системі післядипломної освіти, у тому числі, Міністерства внутрішніх справ України тощо).

Сьогодні висуває перед правоохоронцями такі вимоги, як професіоналізм, мобільність, здатність до використання на практиці потоку інформації, що швидко зростає. За сучасних швидкозмінних умов система вищої відомчої освіти не може забезпечити знаннями на все життя. Наразі можна спрогнозувати, що в подальшому працівники поліції продовжуватимуть післядипломну освіту за новими, сучасними правилами, методиками та технологіями, напрацьовувати які необхідно вже сьогодні, використовуючи наявний вітчизняний та іноземний досвід.

Список використаних джерел

1. Закон України Про Національну поліцію, URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
2. Закон України Про освіту, URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
3. Європейський освітній портал, URL: <https://eu.prostir.ua/catalogue/29767.html>.
4. Неперервна освіта як світова тенденція, URL: <http://pidruchniki.com/1529052755044/pedagogika>.
5. Освіта протягом життя: світовий досвід і українська практика. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень, URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/252/>.
6. Скорик Т. В. Освіта впродовж життя в контексті євроінтеграційних процесів. Вісник Чернігівського нац. пед. ун-ту. Серія : Педагогічні науки. – 2016. – Вип. 135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_135_58.